

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/342
KARAR NO : 1982/272

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 140 sayılı yasa'nın değişik 13. maddesini (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R
Davacı : K.H.
Sanıklar : Saffet Gökdemir ve arkadaşları

O L A Y : 27-4-1977 günü, Haydarpaşa Yüksek Teknik Öğretmen Okulunda karşıt görüşlü öğrenciler arasında kavga çıkmış, bir öğrenci öldürülmüş, kimi öğrenciler yaralanmış, kimi sanıklarca da ızzar fiili işlenmiştir.

Üsküdar C. Savcılığı ; yakınıcı sanık İbrahim Kılıç'ın tabanca ile sol görüşlü öğrencilere ateş ederek bunlardan birini öldürme, ötekileri yaralama ve ızzar, sanık Hüseyin Bus'un tabanca ile sol görüşlü öğrencilere ateş ederek yaralamaya teşebbüs ve 6136 sayılı yasa'ya aykırı davranma, sanık Aykut Er'in ızzar, sanık Nedim Uygun, M. Emin Çınardal ve Saim Tütüncü'nün yaralama, sanık Erol Dontuş'un yaralama ve ızzar, sanık Ufuk Asan ve Emin Doğan'ın kavgaya el uzatmaksızın dahil olma suçlarını işlediklerinden bahisle, 10-5-1977 günlü talepname ile ve aynı olayla ilgili olarak sanıklar Aykut Er, Erol Dontuş, M. Emin Çınardal ve Saim Tütüncü'nün ölümle biten kavgaya dahil olmak suçlarını işlediklerinden bahisle 11-10-1977 günlü ek talepname ile Üsküdar Sorgu Hakimliğine kamu davası açılmıştır.

Üsküdar Sorgu Hakimliği, sanıkların üzerlerine atılı suçları işlediklerine dair yeterli kanıtlar elde edildiğinden, sanıklardan Saffet'in TCK. nun 448., 516/3., 522., 456/4., 457/1., 456/1., 457/1. ve 6136 sayılı yasa'nın 13. maddesi İbrahim Keleş'in TCK. nun 456/4., 457/1., ve 62. maddeleri ile 6136 sayılı yasa'nın 13., Hüseyin Buz'un TCK. nun 456/4., 457/1., 61. ve 6136 sayılı yasa'nın 13., sanık Erkut Er'in TCK. nun 516/3., 522., 464/3. sanık Nedim Uygun'un 464/3., sanık Erol Dontuş'un TCK. nun 516/3., 522., 464/3., Sanık M. Emin Çınardal'ın TCK. nun 464/3. sanık Saim Tütüncü'nün TCK. nun 456/4., 464/3. sanıklar Ufuk Aslan ve Emin Doğan'ın TCK. nun 464/3. maddelerine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Kadıköy Ağır Ceza Mahkemesinde açılmasına, kimi sanıkların adiyen darp suçundan muhakemelerinin menine karar vermiştir.

Kadıköy 1. Ağır Ceza Mahkemesi : 25-1-1979 gününde, 1978/80-1979/11 sayılı karar ile; sanıklara atılı suçların Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu, davaya girmenin Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 11-6-1980 gününde, 1980/61-325 sayılı karar ile; kimi sanıkların mahkumiyetine kimilerinin beraatine ilişkin olarak verilen kararın Askeri Yargıtay 2. Dairesince görev yönünden bozulması üzerine 3-2-1981 gününde, 1980/2-1981/85 sayılı karar ile; 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmediğinden ~~datada~~ mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında boşluk kalmış, görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Zeynep Doğan, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 17-5-1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Askeri Yargıtay Başsavcılığının Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce

yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Gani-
nioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhan Ferhatoğlu'nun aynı
doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

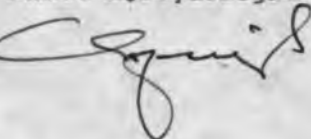
Sanıklara atılı suçlar, Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce
işlenmiştir.

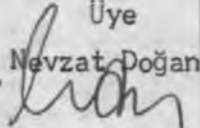
Dosyada bulunan, tanık, yakınıcı ve sanık ifadelerine göre; kimi sa-
nıklar sağ, kimi yakınıcı sanıklar da sol görüşlü olup, aralarında suçun işlenmesini gerek-
tiren özel ve kişisel bir neden bulunmamaktadır. Şu hale göre suç; görüş ayrılığından kay-
naklanmakta, ideolojik bir amaçla işlenmekte bu yönleriyle de Sıkıyönetim ilânına neden ola-
olaylara ilişkin olmaktadır.

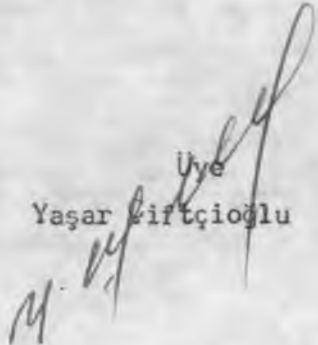
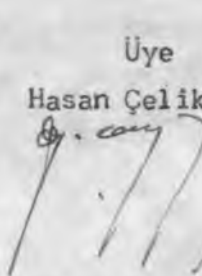
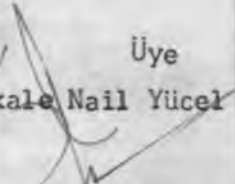
Ancak suç; Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenip, Sıkı-
yönetim Askeri Mahkemelerinin elkoyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı ol-
duğu hususunda dosyada yeterli kanıt rastlanmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b. madde-
sindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Ka-
dıköy 1. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülme-
si gerektiğine, bu nedenle Kadıköy 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 25-1-1979 günlü, 1978/80 esas,
1979/11 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 17-5-1982 gününde kesin olarak oybir-
liğiyle karar verildi.

Başkan
Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye
Fethi Özduval
Üye
İsmail Oğuz
Üye
Nevzat Doğan

Üye
Yaşar Ziftçioğlu
Üye
Hasan Çelikkale
Üye
Nail Yücel

Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

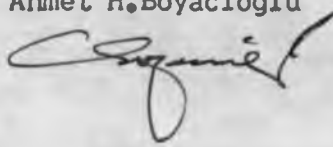
Suç, Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

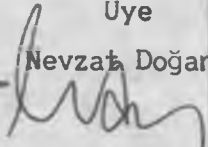
Dosyada ifadesi bulunan sanıklar ve özellikle Nusrettin Akgün, kendisinin ülkücü görüşü benimsediğini, ülkü derneklerine gidip geldiğini, ülkücü görüşün sempatisini bulduğunu, tanıklar; olayın sağ ve sol gruba mensup öğrenciler arasındaki görüş ayrılığından meydana geldiğini belirtmişlerdir.

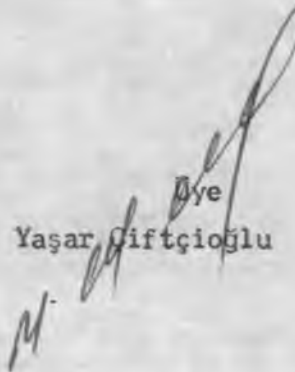
Şu hale göre olay; görüş ayrılığından kaynaklanmakta, yaşam hakkına yönelik bulunmakta, bu yönüyle Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğu ortaya çıkmaktadır. Ancak suç, Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik olarak bağlantısını gösteren dosyada somut kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 3/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Adana 3. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Adana 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 11-1-1979 günlü, Esas-1978/86, Karar-1979/9 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 17-5-1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye
Fethi Özdural
Üye
İsmail Oğuz
Üye
Nevzat Doğan

Üye
Yaşar Çiftçioğlu

Üye
Hasan Çelikkale
Üye
Nail Yücel
